

CO PÍŠÍ JINDE

Standard služeb architekta – územní a regulační plán

Standardsy služeb architekta – projektanta územního plánu a regulačního plánu obsahují nejprve základní přehled služeb (standardních a nadstandardních) zpracovatele územního plánu, případně regulačního plánu, dále přinášejí popis standardního obsahu územního, resp. regulačního plánu a nakonec vlastní standard služeb zpracovatele územního nebo regulačního plánu, rozdělený do jednotlivých fází. Součástí tohoto standardu služeb zpracovatele je také orientační výčet činností zadavatele a pořizovatele při spolupráci se zpracovatelem.

Dostupné v on-line verzi: <https://www.cka.cz/cs/cka/lide-v-cka/pracovni-skupiny/ps-honorare/standard-sluzeb-architekta-uzemni-a-regulacni-plan>

[ČKA, 21. 4. 2020]

StavbaWEB

Brno zveřejnilo návrh nového územního plánu

Brno 24. března 2020 zveřejnilo návrh nového územního plánu, který má vejít v platnost v roce 2022. Námitky je možné podávat do 13. května. Veřejné projednání se chystá na 6. května v sále zastupitelů na Nové radnici. Kvůli karanténním opatřením je zrušeno představování návrhu v jednotlivých částech Brna, uvedl v tiskové zprávě Michal Sedláček, ředitel Kanceláře architekta města Brna, která návrh zpracovala.

„Jakmile to ale situace dovolí, budeme hledat náhradní termíny. Představít Brňanům návrh nového územního plánu je pro nás zásadní věc. Chceme, aby měl jejich podporu,“ řekl Sedláček. **Návrh je elektronicky dostupný** na portálu územního plánování města na webové adrese www.upmb.brno.cz v záložce Přípravovaný územní plán města Brna/ Návrh. Kromě toho zde zájemci brzy

najdou i online prezentaci nebo videoklipy, které představí přípravu územního plánu a další postup v této věci. *„V originální velikosti a tištěné formě si ho každý může prohlédnout na venkovní terase budovy magistrátu v úředních dnech. Bude to tedy v blízkosti Odboru územního plánování, který bude k dispozici pro případné dotazy,“* řekl radní pro územní plánování Filip Chvátal.

Proti vyhlášce, kterou město návrh zveřejnilo, se ozval Petr Firbas. Řadu let je aktivním připomínkovatelem jak územního plánu, tak krajských zásad územního rozvoje a při připomínkování územně plánovacích dokumentů zastupuje část veřejnosti podle požadavků stavebního zákona. *„V Česku je vyhlášený nouzový stav, platí zákaz volného pohybu a Brno vyzve lidi, aby se chodili na magistrát dívat na návrh územního plánu. Tisíce lidí jsou v karanténě. Rozhodně nejsou vytvořené podmínky pro to, aby se lidé mohli s návrhem seznamovat,“* uvedl ve zprávě rozeslané médiím i některým ústavním činitelům Firbas. Podle něj je nehorázné, že město neodložilo veřejné projednání o několik týdnů. Zároveň podle něj dnes není prakticky možné, aby

sháněl 200 podpisů, které mu umožňují zastupovat veřejnost. „Věřím, že pokud vedení města Brna okamžitě nebude reagovat, že se na věc podívají odpovědné orgány včetně Ústředního krizového štábu,“ uvedl Firbas.

Současný plán platí od roku 1994 s různými aktualizacemi a již nevyhovuje potřebám rozvoje města. Jednou ze zásadních změn nového plánu je nahrazení indexu podlažní plochy výškovým limitem staveb v konkrétních oblastech. Od nového plánu si slibuje hodně jak město, tak developeři, protože umožní zastavět nedostatkovými byty dosud zablokované lokality.

[StavbaWEB. CZ, ČTK, 25. 3. 2020.]

StavbaWEB

Raumplan a současná architektura

On-line výstava
v Galerii
Jaroslava
Fragnera
17/4–
31/12/2020

„Moje architektura vůbec není koncipována v plánech, nýbrž v prostorech. Nenavrhuji žádné půdorysy, fasády, řezy. Navrhuji prostory. U mne jde pouze o související kontinuální prostory.“

Výstava připomíná stopadesáté výročí narození jednoho z nejvýznamnějších světových architektů 20. století Adolfa Loose a hledá v tvorbě tohoto českého rodáka motivy, které přesahují do současnosti a jejichž prizmatem můžeme Loosovu tvorbu interpretovat i z jiného úhlu pohledu.

Výstava připravovaná ve spolupráci s předními českými i zahraničními institucemi a experty navozuje atmosféru diskuse o tvorbě architektonického prostoru s odkazem na prostorový plán, který formuloval Adolf Loos. A to i s tím rizikem, jak ostatně poznamenal sám Loos, že architektonický prostor je

možno vnímat pouze fyzickým prožitkem. Takže i tato online podoba výstavy je pouze latentní náhražkou. Další rovinou výstavy je hledání odezvy či obdoby koncepce Loosova prostorového plánu v současné architektonické tvorbě. V rámci průzkumu jsme zaznamenali, že jeho myšlenky se v různých modifikacích uplatňují velmi často v současné japonské architektuře. Koncepcí je však kurátorskou ideou hledání možných souvislostí. Představuje tedy soubor šesti Loosových vil, na nichž můžeme nejlépe pochopit základní principy autorových architektonických struktur. Umožňuje to projekt tokijského profesora architektury Yoshia Sakuraie, který se svými studenty vytvořil modely 28 domů, jež byly v roce 2019 vystaveny ve smíchovské Winternitzově vile. Tím došlo i k dalšímu propojení s japonskou architekturou.

Protože bylo nutné kvůli pandemii covid-19 přesunout výstavu z kamenné instituce do virtuální roviny, proměnili jsme její strukturu a rozšířili jsme ji o další teoretické informace včetně odkazů na zdroje, kde lze získat další podrobné informace. Tím naplňujeme další rovinu projektu – doprovodný program. Ve spolupráci s Muzeem hlavního města Prahy se připravovaná debata expertů Marie Szadkowske, Jana Sapáka, Jana Tabora a Jindřicha Vybírala uskuteční snad v druhé polovině roku, stejně jako soubor přednášek (Yoshia Sakuraie, Hermann Czecha, Adama Štěcha či Zdeňka Lukeše), křest nové publikace Christophera Longa Poslední domy, kterou vydává nakladatelství Kant, a divadelně-literární večer Kabaret Loos ve Winternitzově vile (divadelní spolek Sektor pro hosty).

Výstavou se pokoušíme znovu otevřít téma tvorby architektonického prostoru, jež i v české architektuře a teoretické rovině rezonuje od konce minulého tisíciletí (např. výstava v GJF Prostorový dům v roce 2000 – historik architektury Rostislav Švácha a architekti Petr Hájek, Jan Šěpka, Tomáš Hradečný a Petr Burian; kolokvium Prostor a architektonický prostor v Müllerově vile v roce 2003, konference Prostor v architektuře a Brněnská škola dějin umění na FF MU v Brně v roce 2017).

Díky Muzeu umění v Olomouci můžeme uveřejnit několik fotografií a plánů vily Vladimíra Müllera od absolventa Loosovy stavební školy Paula Engelmanna. Historik umění Christopher Long, přední světový odborník na dílo a život Adolfa Loose, nám umožnil publikovat jeho stat' „The House as Path and Place: Spatial Planning in Josef Frank's Villa Beer, 1928–1930“ a tím prezentovat vývoj Raumplanu v díle dalšího významného vídeňského architekta, Josefa Franka. Další významná osobnost vídeňské architektury, dosud aktivní architekt Hermann Czech, nám poskytl svůj esej a rovněž prezentujeme jeho House M, který můžeme vnímat i jako odkaz k dílu Adolfa Loose.

V jarních měsících v roce 1991 se v Galerii Jaroslava Fragnera uskutečnila repríza výstavy Raumplan versus Plan Libre, Adolf Loos a Le Corbusier. Stejnomená publikace nizozemského architekta a teoretika Maxe Risselady a jeho kolegů byla také jedním z důležitých zdrojů informací pro virtuální koncept výstavy. Adolf Loos se představí návštěvníkům GJF znovu po téměř třiceti letech, pomyslný kruh se uzavírá.

On-line výstavu lze zhlédnout na: www.gjf.cz/aktualne/raumplan-a-soucasna-architektura-online-vystava/

[StavbaWEB. CZ, ČTK, 25. 3. 2020]

**Architekt
Oscar Niemeyer.
Brasília
Křest publikace**

Je to mu již 60 let, kdy se hlavním městem Brazílie stala 21. 4. 1960 Brasília, která tak nahradila Rio de

Janeiro, které bylo hlavním městem od roku 1763. Mladé město bylo již v roce 1987 zapsáno na seznam světového dědictví UNESCO.

Brasílii se stihlo postavit za čtyři roky a to díky úsilí 70 tisíc lidí, kteří na stavbě pracovali. Od srovnání půdy

přes stavbu čtvrtí a silnic až po inauguraci nového města uplynulo pouhých 41 měsíců, tedy necelé 4 roky.

Šlo o dávné přání Brazilců, které dal uskutečnit až nově zvolený prezident českého původu Juscelino Kubitschek de Oliveira.

V Brasílii dnes žijí asi tři miliony obyvatel, což ji dává na čtvrtou pozici v řebříčku největších měst v zemi. Od roku 2001 je zde v provozu metro. V roce 2008 se Brasíliie mohla pyšnit titulem amerického hlavního města kultury.

Na architektuře hlavního města pracoval Oscar Niemeyer, brazilský umělec a národní pýcha, uznávaný a obdivovaný po celém světě, byl „tvůrcem“ snu prezidenta českého původu Juscelina Kubitscheka – Brasílie, hlavního města Brazílie. Niemeyer měl v prezidentovi Kubitschekovi velkého ochránce, neboť s ním spolupracoval už v době jeho starostování ve městě Belo Horizonte.

K výstavbě nové metropole přivedl Niemeyera Lúcio Costa, který zvítězil v soutěži se svým známým Plano Pilota.

Obec architektů, z. s. spolupracuje se Spolkem pro ostravskou kulturu/ SPOK na vydání publikace o Brasílii a její architektuře vytvořené především výše zmíněným Oscarem Niemeyerem. Křest publikace je plánován po skončení současného mimořádného období ve Winternitzově vile na setkání architektů a přátel architektury u příležitosti 60. výročí.

[Tisková zpráva Obce architektů ze dne 21. 4. 2020]

ty Loutocké a Petra Svobody v podobě videorozhovoru.

Lev Krča a Stanislav Tobek, absolventi Gočárovovy speciálky, následovali svého učitele v projektování v moderních konstruktivistických formách a stejně jako on nepovažovali žádné zadání za malé a bezvýznamné. Díky nim se progresivní architektura dostávala z metropolí do menších obcí, kde se do té doby stavělo téměř výhradně v tradičním stylu. Krča i Tobek využívali funkcionalistické formy uvážené – vždy záleželo hlavně na praktičnosti a komfortu užívání jejich staveb. Tam, kde to bylo účelné, s oblibou využívali organické formy, avšak mnohem střídměji než například bratři Šlapetové.

Vzhledem ke své vášni k atletice často projektovali sportovní stavby, od drobných dostaveb po koncipování rozsáhlých areálů sportovišť v přírodě. Mimořádný byl jejich patent domků s montovanou ocelovou konstrukcí – původní koncept, kdy zákazníci měli být lidé méně movití sice vzal za své a domky objednávali spíše maloměstští lékaři a právníci, přesto byli oba architekti v této oblasti novátory, které následoval například Ludvík Hilgert nebo Jaroslav Vaculík. Posledně jmenovaný se Stanislavem Tobkem zakládal proslulý Ateliér 13, který Tobek vedl a ve kterém ovlivnil celou řadu architektů tvořících v 70. a 80. letech.

Výstava bude dostupná na webových stránkách Vily Stiassni minimálně do začátku letních prázdnin, poté se snad přesune již v tradiční podobě do vybraných muzeí. Rozhovor kurátorů k výstavě lze zhlédnout také na YouTube.

[StavbaWEB. CZ, na základě podkladů pořadatele, 22. 4. 2020]

„Databázi tvoří texty, archivní plány a fotografie a také současná fotodokumentace. Některá hesla jsou doplněná o dobové materiály, které dosud nebyly zveřejněny. V budoucnu by měly být trasy propojeny také s orientačními znameními ve veřejném prostoru,“ uvedl mluvčí zlínské radnice Tomáš Melzer. Databázi rozšiřují také odborné texty upozorňující na události či jevy, které ovlivnily nejen architektonický, ale i společenský a historický vývoj města, které je známé zejména svou funkcionalistickou architekturou.

Již loni bylo připraveno pět tematických tras představujících proměnu Zlína z malého rolnického města v moderní město spojenou s rozvojem firmy Baťa i vývoj od konce druhé světové války do současnosti.

Pozornost je zaměřena nejen na architektonicky cenné objekty, ale i pravidla řízení firmy Baťa či způsob vzdělávání a výchovy. Trasy jsou zaměřené například na centrum města nebo architektonický vývoj továrního areálu. „Celkem je zpracováno 90 hesel, mezi nimiž jsou zastoupeny také životopisy nejdůležitějších architektů a stavitelů,“ uvedl mluvčí.

Databáze je určena obyvatelům města i turistům, zájemcům o architekturu, urbanismus a novodobou historii měst. Součástí projektu ZAM je i doprovodný program komentovaných prohlídek městem nazvaných Potkej Zlín! Hlavním tvůrcem projektu je spolek aArchitektura.

Manuál je možné zhlédnout v on-line verzi: [Zlínský architektonický manuál](#)

[StavbaWEB. CZ, ČTK, 16. 3. 2020]

StavbaWEB

Lev Krča a Stanislav Tobek – tvůrci (nejen) sokoloven

Nejnovější výstava Metodického centra moderní architektury v Brně je dostupná on-line na webových stránkách vily Stiassni.

Návštěvníci mohou zhlédnout výstavní panely o kurátorský doprovod Vlas-

ZAM Zlínský architektonický manuál

Zlínský architektonický manuál

Architekturu Zlína přibližuje nový Zlínský architektonický manuál (ZAM). Jde o odborně popularizační databázi architektonických a uměleckých objektů, souborů staveb a veřejných prostranství vzniklých v letech 1894 až 2018.

Praha vypracuje dokument jednotící prvky veřejných prostranství

V návaznosti na postupné sjednocování pražského mobiliáře, kterým byl v roce 2017 odpadkový koš, lavička a stojan na kola a v roce 2018 k nim přibyla také zastávka, pokračuje Praha ve zlepšování kvality svých veřejných

prostranství. Dnes se používá široká škála různých typů dalších prvků, jako jsou například sloupy, veřejná osvětlení či dlažba. Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) proto přichystá nový Katalog doporučených prvků veřejných prostranství, který má za úkol veškeré tyto druhy městského vybavení shromáždit, vyhodnotit a systematizovat. Katalog bude vedle Manuálu tvorby veřejných prostranství, který se věnuje městu ze širšího hlediska, více specifický a bude zahrnovat již konkrétní výrobky a řešení. První verzi katalogu vydá IPR do konce roku 2021.

Rada hl. m. Prahy zadala IPRu vypracování Katalogu doporučených prvků veřejných prostranství. Cílem vzniku takového katalogu je sjednotit již existující dokumenty, které se věnují každému typu prvku zvlášť, neboť pro něj žádná pravidla neexistují. Hlavní motivací pro Prahu je zejména zkvalitnění a zkrášlení veřejných prostor, tedy parků, náměstí i ulic.

„Testovali jsme 45 různých lokalit napříč Prahou, na kterých se ukázalo, že jen v nich se nachází desítky různých typů prvků. Souvisí to zejména s rozdrobeností systému správy a údržby ulic v Praze. Jednotný katalog situací velmi pomůže,“ komentuje situaci Petr Hlaváček, náměstek primátora pro oblast územního rozvoje.

Péče o každou ulici a náměstí je totiž rozdrobena mezi desítky různých správců. Každý z nich má pak vliv na to, jak veřejná prostranství vypadají. Jednotlivé typy městského mobiliáře vyžadují jiný druh údržby, různé náhradní díly a zejména jiné smluvní podmínky, což se městu prodražuje.

Dokument by tak mohl pomoci vyhodnocovat kvalitu i vlastnosti jednotlivých prvků z pohledu jejich funkčnosti, vzhledu či náročnosti na správcovství. Na základě toho by pak město mohlo počet typů postupně redukovat.

Katalog také určí podrobnější podmínky pro umístění jednotlivých prvků, kterými Praha již disponuje, nebo jejich zavedení teprve chystá. Jedná se například o nový pražský mobiliář, novou koncepci veřejného osvětlení či prvky pro zřičování stromořadí v ulicích. Konkrétní typy městského vybavení se budou pořizovat v souladu s charakterem konkrétní lokality, kterou bude hodnotit nově vzniklá pracovní skupina, která je složena z odborníků a relevantních městských společností, jako je například ROPID či Technická správa komunikací hl. m. Prahy. To například znamená, že jiný typ lavičky může být doporučen v historickém jádru města, jiný ve vilové čtvrti, příměstském parku nebo na sídlišti.

Zveřejněný katalog bude sloužit především projektantům běžných úprav ulic jako podklad pro jejich práci a projednání projektů. Významná veřejná prostranství by pak měla být vždy předmětem individuálního posouzení a řešení.

„Inspirujeme se podobnými dokumenty, které mají zahraniční města jako Drážďany nebo Berlín. Praha však bude hledat svoji cestu, která jí bude nejvíce vyhovovat a přinášet užitek. Za důležitý přínos považujeme komunikaci napříč městskými složkami, vzájemné chápání potřeb a problémů, které v dnešním nastavení pokulhává,“ doplňuje Ondřej Boháč, ředitel IPR.

[StavbaWEB. CZ, ČTK, 7. 4. 2020]

SAR SDRUŽENÍ
PRO ARCHITEKTURU
A ROZVOJ

Koronavirus nesmí zpomalit přijetí nového stavebního zákona. Ten přinese státu desítky miliard navíc

Náklady na řešení současné zdravotní krize a jejích důsledků se vyšplhají na mnoho stovek miliard korun. Podle odhadů Ministerstva financí se česká ekonomika propadne o více než pět procent, další odborníci odhadují 10 procent a bývalý prezident Václav Klaus

počítá s propadem až o 20 procent. Pro nastartování oslabeného hospodářství je velmi důležitý obor stavebnictví. Proto je nutné, aby přijetí nového stavebního zákona zůstalo i v současné složité situaci jednou z hlavních priorit vlády. Nová výstavba totiž přinese zadlužené státní kase desítky miliard korun navíc.

Stavebnictví patří mezi klíčové obory ekonomiky. Na hrubém domácím produktu (HDP) se podílí bezmála 10 procenty, zaměstnává téměř 400 tisíc lidí a má velký multiplikační efekt. Podle analýz má jedna investovaná miliarda ve stavebnictví pozitivní dopad na jiné obory ve výši 2,3 miliardy korun. Stát proto musí stavebnictví podpořit. A to nejen vlastními veřejnými investicemi, ale i urychleným přijetím nového stavebního zákona. Ten totiž může zásadně zjednodušit a urychlit povolování nových staveb.

Nová výstavba je u nás už dlouhodobě paralyzována nefunkčním stavebním zákonem z roku 2006 a jeho 26 návaznými novelami, které však nepřinesly zlepšení. Kvůli tomu například vyřízení stavebního povolení pro běžný bytový dům v Praze trvá často 10 i více let a nedaří se povolovat ani veřejné, obecně prospěšné stavby. Proto Ministerstvo pro místní rozvoj pracuje na zcela novém stavebním zákoně. Pokud vše pobežší podle původního plánu, měl by nový zákon začít platit už od příštího roku.

Čím více se bude stavět, tím více miliard stát získá

„I přes nutnost řešení nynější epidemie koronaviru by ministerstvo a vláda neměly přestat tlačit nový stavební zákon rychle dopředu. Jeho přijetí by určitě mělo zůstat jednou z hlavních priorit této vlády. Zrychlení povolování a podpora nové výstavby jsou totiž ve velkém ekonomickém zájmu státu,“ zdůrazňuje šéf Central Group Dušan Kunovský. Nová výstavba přináší státu na daních mnoho desítek miliard korun ročně. A pokud se bude rychleji povolovat a více stavět, tyto příjmy do státní kasy budou ještě výrazně vyšší.

Jako příklad je možné uvést bytovou výstavbu. V Praze se loni prodalo kolem 5 600 nových bytů, ze kterých stát

na DPH a dalších daních získal kolem 5,6 miliard korun. Tedy zhruba milion za každý byt! Přitom je bytů v hlavním městě stále velký nedostatek. „V metropoli by se mělo ročně stavět minimálně 10 000 nových bytů, ze kterých by mohly být daňové příjmy pro stát kolem 10 miliard. Při větší výstavbě ve všech oborech v celé republice může stát díky novému stavebnímu zákonu získat o desítky miliard korun více než nyní,“ dodává Kunovský.

To by mohlo velmi pomoci zadlužené státní kase. Deficit veřejných financí totiž dosáhne minimálně 200 miliard korun. Bude tedy pětikrát vyšší, než se kterým Ministerstvo financí původně počítalo. Vláda teď řeší hlavně zdravotní krizi, její bezprostřední ekonomické dopady a podporu státu postiženým zaměstnancům, živnostníkům a firmám. To je logická akutní reakce, ale je potřeba se už také dívat do budoucnosti, až epidemie odezní, a dlouhodobě podpořit růst ekonomiky na tržních principech.

Současný stavební zákon zcela paralyzuje výstavbu

Ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová slibuje, že nový zákon přinese zásadní obrat a ukončí současnou stavební paralýzu. „*Ted' máme historickou šanci vytvořit podmínky pro to, aby se stavělo. Přeregulovaná stavební legislativa nás dostihne v době, kdy se ekonomika zpomalí. A ta doba s ohledem na současnou koronavirovou krizi není daleko. Když bude chtít stát podpo-*

řit v budoucnu ekonomiku investicemi do staveb nebo infrastruktury, nemělo by mu v tom bránit pomalé povolování projektů,“ říká Dostálová.

„Při větší výstavbě může stát díky novému stavebnímu zákonu získat o desítky miliard korun více než nyní.“

Nutnost rychlého přijetí nové stavební legislativy si uvědomuje i Praha, jejíž stavební rozvoj bude pro zotavení ekonomiky velmi důležitý. „*Nový stavební zákon vážně potřebujeme, protože současné stavební právo kolabuje. Postupně se vyvinulo směrem ke konfliktům a sporům, nikoli k moderování dohody v území. Pro Prahu a velká česká města je ale naprosto zásadní úprava územního plánování s výrazným posílením role samospráv,*“ dodává pražský radní pro územní rozvoj Petr Hlaváček.

Harmonogram přijetí nového stavebního zákona

Ministerstvo pro místní rozvoj zatím drží původní ambiciózní harmonogram pro projednání a přijetí nového zákona. Až definitivně vypořádá připomínky k paragrafovému znění, měl by zákon putovat do vládního legislativního procesu. Pokud zákon v červnu schválí vláda, mohl by v Poslanecké sněmovně projít prvním čtením ještě v červenci. Samozřejmě s ohledem na aktuální epidemii koronaviru je možné, že se termíny mohou změnit. Bude záležet také na tom, kdy bude moci zasednout Legislativní rada vlády.

Ale i v situaci, kdy by vláda mohla návrh zákona projednat až v létě, mělo by jej ministerstvo stihnout předložit sněmovně v září. To by umožnilo, aby nový zákon mohl vstoupit v platnost už v příštím roce. Účinnosti by pak postupně nabýval do poloviny roku 2023. Pokud by se však nový stavební zákon nestihl schválit ještě v tomto volebním období Poslanecké sněmovny, hrozila by stavební paralýza ještě na mnoho dalších let.

Je nutné investovat a zjednodušit povolování

Odborníci doporučují vládní podporu ekonomice, výrazné veřejné investice ve stavebnictví a zjednodušení schvalovacích procesů. „*Stát by měl mimo jakoukoli pochybnost začít výrazně investovat. Jestliže se sníží soukromé investice třeba ve stavebnictví, je ideální příležitost zvednout ty ve veřejné sféře. Můžeme použít třeba i stav legislativní nouze, abychom zrychlili stavební řízení,*“ radí ekonom Miroslav Zámečník.

„Pro vyšší ekonomických dopadů bude klíčová doba trvání restriktivních opatření. A to nejen u nás, ale i v okolních ekonomikách, především v Německu. U vládních opatření vnímám jako důležitou podmínku účelové vázanosti jakékoliv podpory. Zároveň je zřejmé, že podpora je jen doplňujícím stimulem. Základní podmínkou pro budoucí obnovu je zachování stávajících obchodních vztahů, které vytvořil trh,“ dodává Pavel Kliment, partner poradenské společnosti KPMG.

[SAR on-line. Sdružení pro architekturu a rozvoj, Praha, 2. 4. 2020]

Ke stavebnímu zákonu jsou již vypořádány tři čtvrtiny připomínek

Už v první vlně vypořádání připomínek se Ministerstvu pro místní rozvoj podařilo snížit jejich počet na čtvrtinu. Až ministerstvo připomínky k paragrafovému znění definitivně vypořádá, poputuje zákon do vládního legislativního procesu. Pokud zákon v červnu schválí vláda, mohl by v Poslanecké sněmovně ČR projít prvním čtením ještě v červenci. Samozřejmě s ohledem na aktuální pandemii je možné, že se termíny změní. Bude záležet na tom, kdy bude moci zasednout Legislativní rada vlády. Nicméně i v situaci, kdy by vláda mohla návrh projednat až o prázdninách, stihne MMR předložit návrh sněmovně v září, což by bylo stále dostatečné pro to, aby nový zákon vstoupil v platnost v roce 2021. Účinnosti pak bude nabývat postupně do poloviny roku 2023.

Vzhledem k tomu, že Legislativní rada vlády v tuto chvíli nezasedá, ministerstvo požádalo premiéra o to, aby mohlo v průběhu dubna ještě v jednom kole prodiskutovat poslední sporné body zákona. Duben by ministerstvo využilo k doprojednání paragrafového znění zákona, do něhož v posledních dvou týdnech zasáhla opatření proti šíření viru, což znemožnilo řadu plánovaných osobních jednání. Výsledkem času navíc by mělo být vyprecizování co nejširšího konsenzu, který umožní rychlé a hladké schválení zákona potřebného pro budoucí oživení ekonomiky.

Pro oživení ekonomiky bude potřeba moderní zákon

Největším přínosem připravovaného nového stavebního zákona bude výrazné urychlení povolování staveb. Z několika let by se měla lhůta zkrátit na maximálně jeden rok a celé povolo- vací řízení bude navíc digitalizované.

Rekodifikace zajistí dodržování lhůt i maximální redukci razítek. Nový stavební zákon bude ve výsledku kompromis, představuje ale na dlouho poslední šanci, jak vybědnout z byrokratického marasmu, do kterého jsme se v posledních letech propadli.

„Teď máme historickou šanci vytvořit podmínky pro to, aby se stavělo. Přeregulovaná stavební legislativa nás dostihne v době, kdy se ekonomika zpomalí. A ta doba zřejmě s ohledem na současnou koronavirovou krizi není daleko. Když bude chtít stát podpořit v budoucnu ekonomiku investicemi do staveb nebo infrastruktury, nemělo by mu v tom bránit pomalé povolování projektů,“ řekla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová. A dodala: *„Až tato kritická doba poleví a bude se znovu startovat ekonomika, bude potřeba dobrý a rychlý stavební zákon. V projednávání zákona musíme pokračovat i v době, kdy řešíme krizová opatření na ochranu zdraví.“* Také podle ekonomických analytiků může být právě stavebnictví tahounem při oživení ekonomiky poté, co skončí opatření proti šíření koronaviru. Není až tolik závislé na zahraničním obchodu.

Hledá se cesta pro velká města

Stavební zákon se nevyhnul během vypořádání připomínek kompromisům. Už po první vlně vypořádání připomínek se ale jejich počet snížil na čtvrtinu. *„V rekordním čase se nám povedlo vypořádat většinu z téměř 5 000 připomínek, které se k novému stavebnímu zákonu sešly. Logicky jsme se nevyhnuli kompromisům. Během posledních měsíců jsem vedla nespočet jednání s nespočtem těch, kterých se zákon dotýká, a mnozí z nich měli velmi protichůdné požadavky. Původní návrh byl maximalistickou variantou a bylo jasné, že během projednávání zákona budeme muset dělat ústupky. Zákon není sportovní utkání – není možné vyhrát 100 : 0. Po první vlně vypořádání zbývá ale již jen čtvrtina témat, kde jsme zatím nenašli shodu. A to je myslím velký úspěch,“* uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Ministerstvo doladilo dohodu především s velkými městy, která chtěla zohlednit specifika zejména v oblasti územně plánovací dokumentace, i v rámci odchylek ve stavebních předpisech. *„Nalezení kompromisu, aby města měla co nejsilnější nástroje, kterými ovlivní budoucnost svého území, a zároveň si stát zachoval kontrolu nad tím, aby mohl bez obstrukcí stavět strategické stavby, není vůbec jednoduché. Je třeba najít variantu přijatelnou pro všechny strany a já věřím, že se nám to nakonec povede,“* vysvětlila ministryně. Nesmíme také zapomenout, že zákon musí fungovat pro celou Českou republiku, tedy pro Prahu s více než jedním milionem obyvatel, ale i pro obec s pěti sty obyvateli.

Princip zákona zůstal zachován

Během vypořádání připomínek ministerstvo dbalo na to, aby cíl zákona zůstal zachován a povolování se výrazně zrychlilo. Dojde například ke změně upořádání stavební správy, která byla nutná. V tuto chvíli máme neuvěřitelně roztržštěnou strukturu, a to 714 obecních stavebních úřadů, 609 speciálních stavebních úřadů, 9 baňských a 4 vojenské. Takže celkem více než 1 300 úřadů a pro srovnání 4x větší Polsko jich má jen 300. Na našich stavebních úřadech pracuje více než 13 tisíc úředníků, kteří si kvůli této roztržštěnosti nemohou pomoci a navzájem se zastoupit.

Extrémní roztržštěnost stavebních úřadů ale není jediným problémem současné legislativy. Dalším je například velké množství dotčených orgánů, nedodržování lhůt ze strany státu, soudy při přezkumech nemohou změnit rozhodnutí stavebních úřadů, což spolu s možností dotčené veřejnosti vyjadřovat se v každém dílčím kroku vytváří onen pověstný ping-pong, jehož výsledkem je i několikaleté martyrium, než stavebník získá konečné rozhodnutí. Nový zákon integruje maximum dotčených orgánů, zavede apelační princip a fikci souhlasu. V tuto chvíli také existuje deset typů řízení, do budoucna bude už jen jedno. A každý bude mít možnost se odvolat, ale jen jednou. Jednodušší bude také projektová doku-

mentace. Každý investor, velký i malý, ocení, že konečně nebude muset sám shánět desítky razítek.

[Tisková zpráva MMR ze dne 27. 3. 2020].

Stavební zákon zrychlí a zjednoduší povolování staveb

Návrh nového stavebního zákona plně koresponduje se schváleným věcným záměrem. Hlavním cílem nového stavebního zákona je zrychlit povolování staveb, zjednodušit přebujelou administrativu, která ho provází a zajistit dodržování lhůt ze strany státu. A to současná verze splňuje.

Pokud jde o dosažené kompromisy, bylo nutné jich udělat celou řadu. Nový stavební zákon představuje velmi komplexní změnu, která se dotýká stovek, tisíců různých zájmů. Nejde vyhovět všem. Původní návrh byl jakousi maximalistickou variantou. Přišlo k němu několik tisícovek připomínek a ty nebylo možné zcela pominout. Hledal se proto kompromis a možnosti, jak návrh upravit tak, aby vyhovoval co nejvíce všem subjektům, které se na stavebním procesu podílejí nebo mají zájem. Vzhledem k tomu, že tyto zájmy jsou často velmi rozdílné a někdy i zcela protichůdné nebo si zcela odporují, nebylo logicky možné vyhovět všem.

Tou největší změnou je ponechání stavebních úřadů na nejnižším stupni v přenesené působnosti na obcích. Jde o politickou dohodu, ke které došlo na úrovni premiéra vlády a ministra vnitra. A tuto dohodu MMR samozřejmě ctí.

Dotčené orgány státní správy jsou plně integrovány s výjimkou požární ochrany a památkové péče v objektech v památkové ochraně – národních kultur-

ních památek a zapsaných nemovitých památek, památkových rezervací a zón. Mimo zóny, tedy i v ochranných pásmech, která jsou v ČR velmi široká, již je integrována i památková péče do stavebního úřadu. Zde budou odborníci na ochranu památek i nadále hájit zájmy ochrany historického dědictví, nově však v rámci stavebního úřadu, který bude vydávat jediné integrované razítko pro účely stavebního povolení.

[Tisková zpráva MMR ze dne 13. 5. 2020]

IROP již proplatil 50 miliard korun. Nejvíce peněz šlo na vzdělávání a silnice II. a III. třídy

Integrovaný regionální operační program (IROP), který spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj, překročil významný milník. Příjemcům bylo na projekty proplaceno více než 50 miliard korun.

„Čerpání v našem Integrovaném regionálním operačním programu běží dále bez omezení. Průběžně se kontroluje, konzultuje a proplácí. Schvaluji se další projekty, které mohou být realizovány až do roku 2023. Chtěla bych poděkovat také pracovníkům Centra pro regionální rozvoj, kteří zajišťují příjem a hodnocení projektů, dohlíží nad jejich realizací a nabízí individuální postup pro příjemce tak, aby se nedostali do potíží s plněním podmínek projektu, hlavně s harmonogramem,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Jedním z projektů, který byl proplacen při dosažení hranice 50 miliard korun, je například projekt zdravotnické Záchrané služby Zlínského kraje – Vzdělávací a výcvikové středisko

Zlín, kterému bylo proplaceno 17,5 milionu korun z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR). Díky projektu se přistavělo a vybavilo nové patro s kapacitou 80 osob, které bude sloužit k proškolení osob poskytujících první pomoc a přednemocniční neodkladnou péči v rámci integrovaného záchranného systému.

Dalšími již proplacenými projekty jsou například vybudování a zařízení polytechnické učebny na Základní škole Svitavy s částkou 5,7 milionu korun z EFRR, pořízení magnetické rezonance v Kroměřížské nemocnici s částkou 5,5 milionu korun z EFRR nebo rekonstrukce hasičské zbrojnice dobrovolných hasičů v Dobrovicích s částkou 1,9 milionu korun z EFRR.

Proplaceno je z IROP nyní 50 miliard korun, dalších 58 miliard korun je již rozděleno na projekty, které se budou postupně proplácet podle fáze ukončení projektů. IROP se tak blíží k vyčerpání prostředků pro toto programové období, kdy ve výzvách ještě zbývá 19,8 miliardy korun. Tyto prostředky jsou určeny zejména pro výzvy integrovaných nástrojů ITI, IPRÚ a MAS, a rovněž na zateplování bytových domů (78.výzva IROP).

Pro příjemce podpory z IROP, kteří se v těchto dnech musejí potýkat s omezeními v souvislosti s koronavirem, a která mohou negativně ovlivnit realizaci projektu, jsou k dispozici pracovníci Centra pro regionální rozvoj. Příjemci mohou zkontaktovat své projektové manažery prostřednictvím MS2014+ a dohodnout se na individuálním postupu.

[Tisková zpráva MMR ze dne 15. 4. 2020]